

Nr 472

Av herr **Bengtsson** i Göteborg, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 90, med förslag till ny tulltaxa, m. m.*

I sitt yttrande till statsrådsprotokollet vid tillkallandet av sakkunniga och experter för översyn av tulltaxan yttrade dåvarande departementschefen bl. a. följande:

»För att undvika en onödig belastning på konsumenterna bör undersökas möjligheterna att undvara tullskydd på områden, där inhemsk produktion icke föreligger eller med hänsyn till omständigheterna icke lämpligen bör vidmakthållas med hjälp av statligt stöd och där icke förhållandena är sådana att finanstull bör ifrågakomma.»

Detta synes innebära att även om för närvarande någon generell omprövning av finanstullarna icke skall ske så bör på vissa områden nu utgående tullar kunna slopas eller i varje fall bibehållas vid sin nuvarande nivå. I proposition nr 90 har emellertid avsevärda höjningar föreslagits för vissa varor, som icke eller till mycket ringa del tillverkas inom landet och vars tullskydd icke kan väntas medföra några avgörande tullinkomster för staten.

Så är exempelvis förhållandet för vissa slag av ur, där tull f. n. utgår för ur med boett av guld eller platina med 6 kronor per styck och för ur med boett av annat ämne med 1 krona per styck. Den sistnämnda gruppen innefattar den stora mängden av vanliga armbandsur. Någon tillverkning förekommer icke i Sverige eller övriga nordiska länder.

Tulltaxekommittén framhöll i sitt betänkande, att det ur skyddssynpunkt icke föreligger någon anledning att bibehålla tullen på sådana ur. Det nordiska ekonomiska samarbetsutskottet har i sitt förslag till gemensam nordisk tulltaxa upptagit tullfrihet för dessa ur. Något förslag om en övergång till värdetull eller höjning av tullen på denna position har över huvud taget icke framförts förrän det nu förordas en tull av 5 % av värdet. Det enda motiv som departementschefen anfört härför är »önskvärdheten av att erhålla en såvitt möjligt enhetlig värdetullsats för ur».

Det bör först observeras, att någon enhetlig värdetullsats icke inrymmes i förslaget. För vägg- och golvrur — som tillverkas i Sverige — har upptagits 13 % samt för tidkontrollur, tidströmställare m. fl. 10 %. Den 5 %-iga tullen skulle, förutom på de nyss berörda småuren, appliceras endast på specialur för fartyg, luftfartyg och bilar (91.03) samt väckarur och skeppskronometrar (91.04). Det kan framhållas, att icke heller dessa ur tillverkas i vårt land resp. övriga nordiska länder och att förslaget till gemensam nordisk tulltaxa upptagit tullfrihet för dem.

Det synes enligt min mening vara till fyllest med bibehållande av nuvarande tullskydd för varor, som hänför sig till kap. 91.

För glasögonbågar nr 90.03 har nordiska samarbetsutskottet liksom 1952 års svenska tulltaxekommitté föreslagit en värdetull om 8 %.

I Finland och Norge förekommer över huvud taget icke någon tillverkning av glasögonbågar. I Danmark förekommer en obetydlig tillverkning av nämnda artikel, vars värde enligt uppskattning inom danska branschkreter under 1956 utgjorde 160 000 danska kronor. Tillverkningen i Sverige av glasögonbågar är obetydlig. Numera bedrivs tillverkning endast av en fabrikant. Enligt en uppskattning inom branschen uppgår den totala årliga tillverkningen av såväl bågar som solglasögon icke till ett högre värde än 200 000 kronor per år; härav torde övervägande delen falla på tillverkning av solglasögon.

En sammanställning rörande beräknad tillverkning resp. import av bågar under 1956 visar följande siffror:

	Import 1956	Inhemsk produktion 1956	Konsumtionstäckning genom import	inhemsk tillverkn.
Danmark (Dkr)	4 736 000	160 000	96,7 %	3,3 %
Sverige (Skr)	6 468 000	100 000	98,5 %	1,5 %
Norge			100 %	—
Finland			100 %	—

Den nuvarande tullen utgör i Sverige och Finland ävensom i Danmark — om man bortser från den 20 %-iga danska tullen på doublévaror — mindre än 1 % av varornas cif-värde. I Norge är tullen något högre men torde knappast uppgå till mer än ett par procent av cif-värdet.

En höjning av tullen till 8 % skulle utgöra en direkt belastning av konsumtionen på hela den nordiska marknaden, vilken synes orimligt hög med hänsyn till de relativt obetydliga producentintressen, som här skulle skyddas.

Ovan berörda omständighet motiverar enligt min mening att denna artikel helt befrias från tull.

Då förhållandena synes vara enahanda för kameror (90.07), vissa fotografiska instrument (90.08), reservoarpennor och guldstift därtill (98.03—98.04) samt fotografiskt papper (37.03), föreslår jag tullfrihet även för dessa varor, vars tullskydd inte heller torde ha någon statsfinansiell betydelse.

Såväl tulltaxekommittén som det nordiska ekonomiska samarbetsutskottet har enhälligt föreslagit, att nuvarande beskattning av sprit för tekniska ändamål skulle avvecklas. I det remissyttrande som kontrollstyrelsen avgivit över tulltaxekommitténs förslag har även vitsordats, att omsättningskatten på sprit för tekniska ändamål numera icke har någon nämnvärd betydelse för förhindrande av otillbörlig användning av sådan sprit. Kontrollstyrelsen har biträtt kommitténs förslag om skattens slopande och framhåller, att en av-

veckling av skatten ur de synpunkter styrelsen har att föredraga knappast skulle medföra några olägenheter samt att skattebortfallet relativt sett är av ringa statsfinansiell betydelse. Styrelsen har däremot avvisat tanken, att motsvarande skattebelopp skulle uttagas genom höjning av varuskatten.

Trots de samstämmiga yrkanden som framförts om en avveckling av skatten å teknisk sprit har departementschefen anfört, att han icke i detta sammanhang är beredd att upptaga frågan om skattens avskaffande till prövning. Någon närmare motivering härför har däremot icke anförts. Det kan vidare tilläggas, att av propositionen framgår, att ifrågavarande skattebelopp torde röra sig om ca 4 milj. kronor per år.

Till följd av bibehållandet av skatten å teknisk sprit har tullsatsen för sprithaltiga kosmetiska preparat (pos. 33.06 A) kompletterats med en viktull om 2 kronor per kg av varans nettovikt. Då uttagandet av en dylik additiv viktull avsevärt försvårar tulltaxeringsarbetet och enhälliga förslag dessutom framlagts om ett slopande av skatten å teknisk sprit, anser jag, att denna beskattning bort avvecklas och tullsatsen för sprithaltiga kosmetiska preparat begränsas till 12 % i likhet med övriga kosmetiska artiklar.

Slipskivor (68.04) samt slipduk och slippapper (68.06) importeras huvudsakligen från USA, som svarar för ca 60 % av importen. De amerikanska priserna är emellertid avsevärt högre än de svenska och överstiger dessa med nedanstående procentsatser

slipskivor	42—53 %
slipduk	30—40 %
slippapper	50—60 %

Även andra leverantörländers priser ligger avsevärt över de svenska. Importen är redan nu möjlig endast på grund av föreliggande kvalitetsdifferenser, men marginalerna är hårt pressade, och en tullhöjning skulle ytterligare fördyra och försvåra importen av dessa viktiga förbrukningsartiklar för den svenska exportindustrien. Det bör även framhållas, att de inhemska tillverkarna under senare år kunnat öka sin produktion med mer än 20 %.

Mot ovanstående bakgrund föreslår jag en begränsning av tullskyddet till nedanstående procentsatser. (De i propositionen föreslagna tullsatserna anges inom parentes.)

68.04	Andra slipskivor än diamantslipskivor	7 % (10 %)
68.06	Slipduk	6 % (10 %)
68.06	Slippapper	3 % (5 %)

Enligt vad som framhölls i kommittébetänkandet är man inom såväl industrien som handeln helt införstådd med att tullfrihet bör medgivas för maskiner, som icke är föremål för tillverkning inom landet. Med hänsyn till praktiska svårigheter upptog kommittén emellertid endast i begränsad utsträckning i själva tulltaxan bestämmelser om tullfrihet för sådana maskiner. Kommittén framhöll, att frågan i övrigt borde lösas på det sättet, att

Kungl. Maj:t på särskild framställning skulle medgiva tullfrihet för maskiner av visst närmare definierat slag tills vidare under förslagsvis två år i sänder.

Finansministern anför emellertid i propositionen att han, av skäl som sammanhänger med frågan om en nordisk marknad, icke är beredd att nu upptaga kommitténs förslag till prövning.

Det synes mig vara ett allmänt intresse att sådana maskiner, som icke tillverkas i landet, kan införas tullfritt. Icke minst betydelsefullt är detta för industrien, som härigenom skulle befrias från onödiga kostnader. Tulltaxekommitténs förslag innefattar ett praktiskt tillvägagångssätt om vars fördelar man varit ense inom näringslivet.

I viss utsträckning sammanhänger detta spörsmål med frågan om en gemensam nordisk marknad. Det synes emellertid icke lämpligt att detta viktiga problem skjuts på en obestämd framtid. Fördenskull synes lämpligt, att Kungl. Maj:t snarast möjligt får det föreslagna bemyndigandet med uppdrag tillika att bevilja tullfrihet för sådana maskiner, som icke tillverkas här. Ett sådant bemyndigande resp. direktiv bör givetvis icke utesluta, att man vid handläggningen av berörda tullfrihetsärenden tar hänsyn till förhandlingarna om en gemensam nordisk marknad.

Med stöd av ovanstående får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 90 angående förslag till ny tulltaxa måtte besluta

att tullen å varor under kap. 91 bibehålles vid nuvarande nivå;

att tullfrihet beviljas för varor med beteckningen:

90.03 — glasögonbågar

90.07 — kameror

90.08 — vissa fotografiska instrument

98.03 — reservoarpennor

98.04 — guldstift

37.03 — fotografiska papper;

att tullen fastställles till 12 % för

33.06 A — sprithaltiga kosmetiska preparat

68.04 — andra slipskivor än diamantslipskivor till 7 %

68.06 — slipduk till 6 %, och

68.06 — slippapper till 3 %;

samt att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att på framställning, för viss tid, medgiva tullfrihet för vissa slag av maskiner.

Stockholm den 9 april 1958

Bengt Bengtsson
i Göteborg